

L'IGUALADÍ

A l'associar-nos a l'acte d'homenatge als vells, propugnem se'ls posi a cobert de tota necessitat material.

ÈPOCA VIII

SETMANARI D'ESQUERRA

Núm. 55

IGUALADA, 7 D'ABRIL DE 1934

IGUALADA, EN L'IMPULS INICIAL DE LA CAIXA DE PENSIONS

La CAIXA DE PENSIONS PER A LA VELLESA I D'ESTALVIS és avui un troç viu i fort de la nostra Catalunya plena i rica, perquè així en la seva psicologia col·lectiva, com en la seva fisiologia de moviments i activitats, és abundós tresor d'ideologia humana i fecunda font de valors ètics, orientats i dirigits tots a l'ajut dels homes i al bé de Catalunya.

En la riquesa de valors que han estat i són la causa creadora de força i d'efectivitat en la vida passada i present de la nostra institució, hi ha totes les modalitats que eren convenients per tal que la CAIXA DE PENSIONS pogués arribar a ésser la síntesi de riquesa espiritual i el resum de poder econòmic que necessitava Catalunya al retrobar la seva personalitat i al renéixer a la seva vida.

La CAIXA DE PENSIONS PER A LA VELLESA I D'ESTALVIS va néixer portant ja en els seus primers moments com gèrmen de riquesa biològica, prometedora de vida robusta, la llavor de gairebé tots els seus ideals, i en aquesta llavor no hi mancava aquella que havia de florir i granar en els seus afanys de plenitud catalana. Per això, tot just transcorreguts tres anys de la seva existència i del començament de les seves operacions a Barcelona, la nostra Caixa va cercar ja una porta per a sortir de la gran ciutat i penetrar ben endins de tota Catalunya, i aquesta porta va trobar-la, ampla, noble i formosa, en la

seva primera SUCURSAL establerta a Igualada, el dia 14 de març de l'any 1909.

Aquesta fou per la nostra institució, mirador, porta i escola de vida plenament racial.

Fou mirador, perquè amb la llum dels èxits assolits per la nostra

primera SUCURSAL, varen contemplar la visió d'una futura extensió per totes les terres catalanes.

Fou porta, perquè aquesta esplèndida visió, va empènyer les voluntats dels dirigents de la CAIXA DE PENSIONS per a passar resoltament a la penetració amorosa de tota Catalunya.

I fou Escola, perquè la primera SUCURSAL nostra, confiada al cor i al patriotisme d'Igualada, va ésser l'aula d'estudi i el laboratori on es va concebir, estructurar i assajar la vida funcional i administrativa dels nostres organismes de treball i de compenetració amb les comarques catalanes.

L'estimada Igualada, amorós bressol de totes les nostres Sucursals, mirador, porta i Escola de les nostres expansions racials, ocupa lloc d'honor en l'agrupament de forces que varen donar a tota l'obra catalana i humana de la CAIXA DE PENSIONS PER A LA VELLESA I D'ESTALVIS, el seu impuls inicial.

FRANCESC MORAGAS I BARRET

*Vellsets d'Igualada, que vâsen
presencials en plena vida activa
el naixement de la nostra primi-
ma sucursal, jo us demano
amb respecte que la valgüeu
embustar amb el vostre amor.*

Francesc Moragas i Barret
Abril 1934

L'Homenatge a la Vellesa

L'Homenatge a la Vellesa és per mi com una mena de litúrgia de la Previsió. És un acte que té quelcom de sagrat, que cal esguardar amb un sentit reverencial i perpetuar amb zel apostòlic, per tal que les seves essències jamai siguin profanades i ni tan sols lleugerament apartades de la seva veritable posició social.

Homenatgem a la Vellesa —que els vellets homenatjats personalitzen—, perquè en aquella veiem sintetitzada no ja únicament amb la visió idealista de les seves possibilitats, sinó amb la força colpidora i exemplar de les realitats viscudes, les quals pròpiament suggereixen al poble aquell tribut d'admira-
ció.

Aquest, però, està —i caldrà sempre que estigui—, amarat d'una valor pregonament espiritual. Els vellets que més han pogut assolir llurs ideals humans, llevat de casos molt isolats, no

solen rebre l'homenatge del qual parlem. I això que també els vells rics —diguem-ho sense eufemisme— personalitzen la Vellesa i llur convivència amb els de modesta condició, davant el poble, podria esdevenir d'alta exemplaritat. Ordinàriament, però, a aquest darrers, de fet, va adreçat l'homenatge. I heus ací que hom podria assenyalar la paradoxa que, en un acte de Previsió, es retí homenatge als que fins llavors no han pogut assaborir els seus fruits...

Mes ací està precisament la valor espiritual de l'Homenatge. En aquells vellets mancats de fortuna —ultra la personalització de la Vellesa abstracta que correspon a tots els vellets—, hi descobrim un ròssec actiu de virtuts, de sofrències, de lluites i de desenganys —a més a més de llur aportació personal a l'obra conjunta del progrés humà, pròpia de tots els nostres ascendents—, que els fan mereixedors de què la Previsió social, no solament els faci objecte d'ho-

menatge, sinó que els prodigui les seves virtualitats, mitjançant un ajut que els lliuri de la indigència, bo i alligant els que encara són a temps de sembrar la llavor de l'Estalvi, que precisament a la tardor de la vida és quan pot produir fruits de la màxima eficàcia. Així, doncs, en l'homenatge, hi veig l'enaltiment de la Vellesa i ensems el premi atorgat a les virtuts morals i ciutadanes dels vellets, bo i cercant l'estímul poderós dels fets per a fer-ne sorgir de noves, alligant a les multituds amb el mestratge de l'experiència aliena...

Inspirats en aital criteri, cal, sobretot, tenir molt en compte el caire espectacular de l'Homenatge. Aquest no pot ésser equiparat a una de tantes festes com arreu es celebren. Cal tenir sempre ben present que, en lloar a la Vellesa, ens apropem als que, en arribar al llindar de la vida i l'eternitat, més s'apropen a Déu; en esguardar tot un passat humà, ens sentim corpresos

pel respecte que inspira la complexitat d'una vida perllongada; al contemplar en un semblant nostre la devallada de potències, facultats i energies físiques, sentim commiseració i participem del sentimentalisme de la senectut; en sentir tantes il·lusions esvaïdes, tants desenganys, tantes realitats punyents, que han esblanquit les testes i arrugat el semblant i encorvat la figura dels nostres vellets, sentim la força triomfadora de la virtut i de les bones obres que aletegen victorioses per damunt de les runes de l'organisme humà...

En apropar-nos als vellets, per a homenatjar-los, bandegem tot el que sigui banal o impropri de la valor de l'Homenatge; però, sobretot, procurem copsar la seva veritable significació i abusem-nos d'espiritualitat i de sentit d'amor social, que aquests són atributs de la Previsió socialment organitzada, i els més fecunds mitjans per al seu ferm i eficient expandiment.

JOSEP M.ª BOIX I RASPALL